

מבחן ארצי לחומש דברים

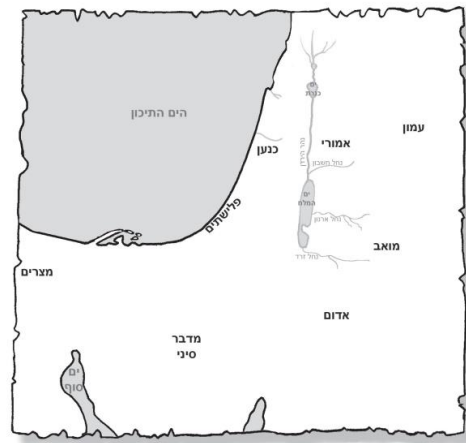
כיתות ו' שנת תשפ"ג

חלק ב - התורה ומשמעותה

שאלה 1

מלחמות ישראל בשנה הארבעים (פרק ב)

א. התבוננו במפה שלפניכם. הקיפו את השמות של שלושת העמים שעם ישראל נצטווה שלא להילחם בהם.

ב. מדוע נצטווה עם ישראל שלא להילחם בעמים האלה? סמנו \checkmark במשבצת המתאימה.

1. כי העמים האלה עזרו לעם ישראל
2. כי ה' הבטיח לעמים האלה את ארצם
3. כי בני העמים האלה גדולים כענקים
4. כי ה' לא רצה שעם ישראל יעסוק במלחמות.

שאלה 2

פרק ג פסוקים כג-כח

משה מספר כי התחנן לפני הקב"ה בעבר הירדן וביקש ממנו להיכנס לארץ ישראל.

א. מדוע לא הסכים הקב"ה שמשה ייכנס לארץ ישראל?

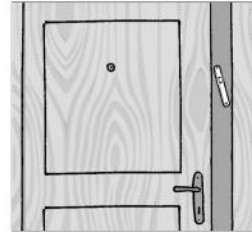
ב. מדוע ציווה הקב"ה על משה לעלות אל 'ראש הפסגה'?

שאלה 3

לפניכם איורים הקשורים למצוות המוזכרות בפרשת "שמע ישראל".
עיינו בפרק ו', פסוקים ד'—ט', וצטטו את המילים המתאימות לכל מצוה באיור.

ב.

א.

ד.

ג.

שאלה 4

בפרק ח' שבפרשת "עקב" משה רבנו מתאר את העושר הצפוי לעם ישראל בארץ ישראל.
משה רבנו חושש שעושר כזה עלול לגרום שכחה.
א. מה עלול עם ישראל לשכוח?

ב. מה עלולה להיות התוצאה של השכחה?

שאלה 5

עיינו בפרק י"א, פסוקים י"ב—י"ג.

א. ציינו הבדל אחד בין ארץ ישראל ובין ארץ מצרים.

בארץ ישראל _____

בארץ מצרים _____

ב. מהי מעלתה של ארץ ישראל? סמנו \checkmark במשבצת המתאימה.

- א הגשם יורד בה רוב ימות השנה.
- ב מקור המים העיקרי שלה הוא בהרים.
- ג מקורות המים שלה תלויים בעמל כפיו של האדם.
- ד ירידת הגשם בה תלויה בקשר של בני ישראל עם ה'.

שאלה 6

פרק ט"ו, פסוקים ז' - י'

א. מפני איזו מחשבת "בְּלִיעַל" התורה מזהירה בפסוק ט?

ב. בכיתה אוספים כסף לפרויקט 'חסד של חמ"ד'. 'אילו מילים מפסוקים ז' - ט' עשויות לעודד אנשים לתרום כסף לפרויקט?

שאלה 7

בפרק ט"ז, פסוק ט' כתוב: "שְׂבָעָה שְׂבַעַת תִּסְפָּר לָךְ מִהַחֵל חֲרִמֶשׁ בְּקָמָה תַּחֲל לְסַפֵּר שְׂבָעָה שְׂבַעַת." מה הוא חרמש? סמנו את האיור המתאים.

2

1

4

3

שאלה 8

עיינו בפרק ט"ז, פסוק י"ט וקראו את הסיפור הקצר שלפניכם:

שופט נסע לעבודתו בבית המשפט בירושלים, ובאמצע הדרך התקלקל רכבו. יעקב נסע בדרך וכשהבחין בשופט עצר וסייע לו במקצועיות ובשמחה.

כעבור כמה ימים נכנסו שני אנשים לדין אצל השופט. אחד האנשים היה יעקב, שסייע לשופט. השופט התלבט אם יוכל לשפוט את הדין.

ממה חשש השופט?

שאלה 9

עיינו בפרק י"ז, פסוקים י"ד-כ'.

א. ציינו שני איסורים החלים על המלך.

1.

2.

ב. מהו הנימוק לאיסורים אלו?

שאלה 10

בפרשת "כי תצא", בפרק כ"ב, מוזכר דין העוסק בירושה שהבנים מקבלים לאחר מות אביהם.

מה הוא הדין של הבן הבכור בנוגע לקבלת הירושה?

שאלה 11

בפרק כ"ב פסוק ב' כתוב מה צריך לעשות אדם שמצא אבדה.

לפניכם שני משפטים המתארים את הפעולות שהמוצא צריך לעשות.

צטטו את הציווי המתאים לכל אחד מהמשפטים האלה.

א. כאשר המוצא יודע מי המאבד.

ציטוט הציווי: _____

ב. כאשר המוצא איננו יודע מי המאבד.

ציטוט הציווי: _____

שאלה 12

עיינו בפרק כ"ב, פסוק ח'.

איזה ציווי התורה מצווה כדוגמה לחובה להסיר מכשול העלול לגרום נזק?

צטטו את המילים המתאימות _____

כתבו דוגמה נוספת לציווי זה. הסבירו מה צריך לעשות האדם, בדוגמה שלכם, כדי לקיים את

המצווה _____

שאלה 13

א. בתורה מובאות דוגמאות של שני בעלי חיים שאסור שיחרשו יחד.

מה הם שני בעלי החיים האלה?

1. _____

2. _____

ב. התורה אוסרת ללבוש בגדים העשויים עירוב של שני חומרים.

מה הם שני החומרים האלה?

1. _____

2. _____

חלק ג - פירושי רש"י לתורה

שאלה 14

בפירושו לפרק ד פסוק ב כותב רש"י:

'כָּגוֹן חֵמֶשׁ פְּרָשִׁיּוֹת בְּתַפְלִין חֲמִשָּׁת מִיָּנִין בְּלוּלָב וְחֵמֶשׁ צִיצִיּוֹת וְכֵן לֹא תִגְרָעוּ'

א. לאלו מילים בפסוק מתייחס רש"י?

ב. למה מתכוון רש"י במילים: 'וְכֵן לֹא תִגְרָעוּ'? תנו דוגמה. _____

שאלה 15

בפרק י"א, פסוק י"ג נאמר: "וְהָיָה אִם שָׁמַעַתְּ מִשְׁמְעוּ אֶל מְצִוְתֵי אֲשֶׁר אֲנִי אֹמֵר לָכִי מִצְוָה אֲתֹכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת ה'

אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם."

עיינו בפירושו של רש"י לפסוק י"ג:

"וּלְעַבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם. עֲבוֹדָה שֶׁהִיא בְּלֵב וְזוֹ הִיא תְּפִלָּה שֶׁהַתְּפִלָּה קְרוּיָה עֲבוֹדָה [...]"

מה רש"י מסביר בפירושו? סמנו $\sqrt{\quad}$ במשבצת המתאימה.

1 איזו עבודה אדם עובד בארץ ישראל?

2 מתי אדם צריך לעבוד את ה' בליבו?

3 מה היא העבודה שאדם עובד בליבו?

4 מה הוא השכר על עבודת ה'?

שאלה 16

עיינו בפרק כ"א, פסוקים א'–ט'.

בפירושו לפסוק ז' רש"י שואל:

"וכי עלתה על לב שזקני בית דין שופכי דמים הם, אלא לא ראינוהו ופטרוהו בלא מזונות ובלא לונה." "

א. כתבו את שאלתו של רש"י בלשונכם.

ב. לפי דברי רש"י, מה היא האחריות המוטלת על זקני העיר (זקני בית הדין)?

שאלה 17

עיינו בפרק כ"ה, פסוק י"ח.

בפירושו לפסוק רש"י אומר:

"אשר קרד בדרד. לשון מקרה. דבר אחר [...] לשון קר וחם, צננד והפשיך מרתיחתה, שהיו האמות יראים להלחם בכם, ובא זה והתחיל והרצה מקום לאחרים. משל לאמבטי רותחת, שאין כל ברירה יכולה לירד בתוכה, בא בן בליעל אחד קפץ וירד לתוכה, אף על פי שנגנה, הקרה אותה בפני אחרים."

א. העתיקו מן הפסוק את המילה אותה מפרש רש"י.

ב. בפירושו לפסוק מביא רש"י משל.

לפניכם טבלה. בעמודה הימנית – המשל, ובעמודה השמאלית - הנמשל. השלימו את הפרטים החסרים בטבלה.

משל	נמשל
	עם ישראל
שאין כל ברירה יכולה לירד בתוכה	
	עמלק
קפץ וירד לתוכה	
הקרה אותה בפני אחרים	

בהצלחה!